

капитальных вложений и нет реальной возможности её удовлетворения. В такой ситуации государством должна быть принята нормативно-правовая база для использования новых механизмов привлечения средств для обновления необоротных активов структурных подразделений ПАО «Укрзалізниця».

Одним из таких механизмов может стать государственно-частное партнёрство (public-private partnership, концессии). В мировой практике накоплен значительный положительный опыт его использования для реализации крупных инфраструктурных проектов, в том числе связанных с развитием железнодорожного транспорта. Концессии как механизм привлечения средств частных инвесторов имеют значительные преимущества и для государства как акционера ПАО «Укрзалізниця», и частных инвесторов: 1) железнодорожная сеть, а также подвижной состав останутся в государственной собственности, что позволит сохранить её целостность, а также осуществлять жёсткий контроль за эксплуатацией объектов, переданных в концессию; 2) снижение финансовой нагрузки на государство и ПАО «Укрзалізниця», поскольку частные инвесторы принимают обязательства по финансированию развития объектов; 3) создание условий для эффективной эксплуатации объектов, находящихся в государственной собственности, за счёт использования концессионерами оптимальной (с их точки зрения) политики хозяйствования и управления финансами в рамках концессионного соглашения.

Таким образом, концессии позволят привлекать отечественный и иностранный частный капитал для развития железнодорожного транспорта Украины без потери государственного контроля над объектами, стратегически важными как для национальной экономики, так и государственной безопасности.

УДК 338.47:656.2

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

FEATURES OF FORMATION OF FINANCIAL RESOURCES FOR RAILWAY TRANSPORT

канд. екон. наук О.А. Криворученко

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

О.А. Krivoruchenko, PhD (Econ.)

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Залізничний транспорт забезпечуючи перевезення величезної маси вантажів та пасажирів і тому є важливим фактором розміщення продуктивних сил,

спеціалізації та кооперування виробництва і просторового розподілу праці. Підвищення ефективності виробництва в Україні, вирішення багатьох ключових проблем сучасної економіки безпосередньо пов'язане з подальшим розвитком залізничного транспорту.

Сучасні умови загострення конкурентної боротьби серед перевізників підвищують роль фінансування підприємств залізничного транспорту.

Власні джерела формування фінансові ресурси залізничної галузі - це сукупність грошових коштів, якими володіють підприємства залізничного транспорту. Вони утворюються з виручки від реалізації за всі види перевезень, доходів промислових підприємств Укрзалізниці, організацій матеріального постачання і т.д. Фінансові ресурси є одним з найважливіших інструментів підвищення ефективності поточного стану та подальшого розвитку залізниць.

Основним змістом фінансової роботи є утворення і раціональне використання фондів грошових коштів шляхом мобілізації фінансових ресурсів для забезпечення ефективної господарської діяльності залізниць. Ефективність фінансування полягає в тому, щоб забезпечити використання всіх функцій фінансів для рентабельної роботи залізниць шляхом покриття всіх витрат власними доходами і отримання накопичень, збільшення частки відрахувань від прибутку до державного бюджету, а також забезпечення зростання матеріального добробуту працівників.

Фінансові ресурси необхідні підприємствам залізничного транспорту для утворення спеціальних фондів грошових коштів, розширеного відтворення, формування оборотних коштів, повернення банківських позик, розрахунку з робітниками і службовцями і інших цілей.

В сучасних умовах особливості формування фінансових ресурсів підприємств залізничного транспорту має ґрунтуватися на наступних принципах:

- поєднання господарської самостійності з централізованим керівництвом в сфері фінансів;
- зіставлення балансу доходів і витрат у відповідності до виробничої планами;
- формування фінансових резервів для безперебійного обслуговування грошовими ресурсами процесів перевезень при нестачі надходжень грошових коштів;
- забезпечення стабільного зростання накопичень;
- виконання залізничним транспортом всіх зобов'язань перед бюджетом.

При правильній і ефективній політиці формування фінансових ресурсів залізниць забезпечуються потреби розширеного відтворення на макрорівні, здійснюються міжгалузевий і територіальний перерозподіл для вирівнювання рівня економічного і соціального розвитку регіонів країни.